

Delidolu Arkadaşım • Daniel Pennac

Resimleyen: Jean-Philippe Chabot • Türkçesi: Filiz Atay

Çocuk Kitaplar • Öyküler • 278 sayfa • Önerilen sınıflar: 5, 6, 7

ZAMAN ve MEKÂN • BİREY ve TOPLUM • DUYGULAR • ERDEMLER

arkadaşlık • okul yaşamı • yolculuk • yabancı dil • ödev • mektup • aklını kullanmak • anne-oğul • öğretmen-öğrenci iletişimi • tarih • hastalık • polisiye

Çağdaş Fransız edebiyatının önemli isimlerinden **Daniel Pennac**'ın özgün üslubunu yansıtan kitapta, dört uzun öykü var. Eski bir ilkokul öğretmeni olan yazar, "tuhaf işler bakanı" denilen Kamo ile "İsimsiz" arkadaşının ilköğretim yıllarını, çocukluktan ergenliğe geçiş süreçlerini, ince bir mizahla anlatıyor. 2002'deki ilk baskısında "Kamo Kitapları" dizisi adıyla 4 kitap olarak yayımlanan ve daha sonra bu tek kitapta toplanan öyküler, Jean-Philippe Chabot'nun siyah-beyaz desenleriyle canlanıyor. Kitap, her yaşta okurun kendinden bir şeyler bulacağı bir ilk gençlik klasığı.

ASRİN FİKRİ: Kamo, öğretmeninden onları altıncı sınıfın çok öğretmenli yaşamına hazırlamasını ister...

KAMO ve BEN: Fransızca öğretmenin verdiği son kompozisyon ödevi, sınıfta büyük şok yaratır...

BABİL AJANSI: İngilizce dersiyle başı dertte olan Kamo, gizemli bir mektup arkadaşı edinir...

KAMO'NUN KAÇIŞI: Kamo'nun başına gelen kaza ve Sibirya'ya kadar uzanan çoulgın bir yolculuk...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- İlk öykü "Asrın Fikri"nde çocuklar neden altıncı sınıfa geçmekten korkuyorlar? Kamo'nun bu soruna bulduğu "asrın fikri" ne? Mösyö Margarelle fikre nasıl tepki veriyor?
- 2- Evlilik danışmanı ne demek? Mado-Magie konusu için Kamo ne fikir üretiyor? Geometri dersinde hazırlanan portre yazısı için Mösyö Margarelle ve Kamo arasında geçenler için yorumunuz nedir?
- 3- Tatiana, oğlunun fikrine neden çok kızıyor? Sayısız insanla iletişime geçmenin olumlu-olumsuz yanları sizce neler? Tatiana ve Kamo arasındaki anne-oğul ilişkisini nasıl tanımlarsınız?
- 4- Mösyö Margerelle, hangi öğretmenleri canlandırıyor? Canlandırmalar neden öğrencileri tedirgin ediyor; istekleri gerçekleştiği için memnun olmaları gerekmez mi? Tatiana'nın 58. sayfada Kamo'ya söyledikleri için ne düşünüyorsunuz?
- 5- İkinci öykü "Kamo ve Ben"de çocuklar neden hastalanıyor? Bir veli olarak Pope'un, Crastaing'den korkmasının mantığı nedir?
- 6- "İsimsiz" arkadaş, Crastaing'in ödevi gereğince ebeveynleriyle yer değişince neler yaşıyor? Hayal gerçek olsa ve siz bir anda kendinizi 20-30 yıl sonrasında bulsanız nasıl hissederdiniz?
- 7- Crastaing Humması nasıl bir hastalık? Crastaing'in çocukluğuna ilişkin neler öğreniyoruz? Bu geçmiş, Pope'u nasıl etkiliyor? Sizce Crastaing'in sınıfta okuduğu ödevi kim yazdı?
- 8- Üçüncü öykü "Babil Ajansı"nda Kamo ve annesi nasıl bir iddiaya tutuşuyorlar? Kamo, İngilizce'yi üç ayda nasıl öğrenmeyi planlıyor?
- 9- Kamo ve Cathy'nin birbirlerine yazdıkları mektupları incelediğinizde içerik, anlatım ve duygu alt yapısı olarak neler saptıyorsunuz? Mektuplar Kamo'nun hayatını nasıl değiştiriyor? Cathy, arkadaşını neden tedirgin ediyor; Kamo ile neden küsüyorlar?
- 10- Babil Ajansı'nın sırrı ne? Cathy diye biri var mı? Bu maceradan Kamo'nun bir kazancı oluyor mu?
- 11- Son öykü "Kamo'nun Kaçışı"nda Kamo neden, "Zorunluluk insana olağanüstü işler yaptırıyor," diyor? Bu sizce de doğru bir saptamaysa örneklerle kanıtlayın.
- 12- Kamo'nun kaza geçirmesinden; Pope, bisikletleri Paris'e getirdiği için, Moune ise gece bisiklete binmelerine iznini verdiği için kendilerini suçluyorlar. Sizce hangisi sorumlu?

- 13- Lanthier, Kamo'yu nasıl kurtaracağına inanıyor ve bu doğrultuda neler yapıyor? Doktor Grappe bu yöntemin işe yarayacağını düşünüyor mu? Kamo için yaptıklarına bakıldığında, Lanthier'nin karakteri için neler söylenebilir?
- 14- Kamo'nun hastane yatağında sayıkladıkları ne anlama geliyor? Sibiryâ hikâyesi ne? Kamo kendine geldiğinde kırılan eğeyi ve diğer sayıklamalarını nasıl açıklıyor?
- 15- Kamo'nun annesinin getirdiği saatin de kazada kırılan kendi saati gibi 11.00'i göstermesini nasıl yorumluyorsunuz?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Bulmaca:** Sınıftaki öğrencilerin adlarının yazıldığı küçük kâğıtlar bir kutuda toplansın. Herkes üstünde yazan ismi kimseye göstermeden bir kâğıt çeksın. Kamo ve arkadaşının yaptığı gibi, kâğıtta ismi olan arkadaşını betimleyen 30 sözcüklük kısa bir yazı yazsın. Her yazı okunsun ve sınıftakiler, ismi verilmeyen arkadaşlarının kim olduğunu bulmak için iki tahmin hakkı kullansın. Betimlemeler akıllıca yazılırsa hem tahmin etmesi zorlaşır, hem de öğrenciler birbirleri hakkında yeni şeyler öğrenirler.
- **Canlandırma:** Mösyö Margerelle'nin canlandığı öğretmenleri siz de kitabın ilgili sayfalarında anlatılanları kullanarak gönüllü öğrencilerle canlandırın. Canlandırmalardan sonra performanslar ve karakterlerin öğrenciler üzerinde uyandırdığı duyguları değerlendirin.
- **Sunum:** Öğrenciler dört gruba ayrılınsın. Her grup kitaptaki dört öyküden birini seçsin. Her grup kendi arasında işbölümü yaparak o öyküdeki konuyu, temaları, mesajları, karakterleri ve olayları analiz etsin. Vardıkları sonuçları farklı yöntemler kullanarak diğer gruplara sunsun. En etkileyici sunumu yapanlar sınıfça belirlensin ve ayakta alkışlansın.
- **Tartışma:** Sınıf iki gruba ayrılınsın. Kitaptaki ikinci öyküdeki kompozisyon ödevinden yola çıkacak iki grup önce şu sözlerin devamını getirmek için çalışsın: *"Bir sabah uyanıyorsunuz ve bir de bakıyorsunuz ki, yetişkin olmuşsunuz! Şaşkınlık içinde ebeveynlerinizin odasına dalıyorsunuz: Onlar da yeniden çocuk olmuşlar!.."* Hangi grubun daha sıradışı bir hayal kurguladığı ve daha etkili savunduğuna sınıf tartışarak hep birlikte karar versin.
- **Yazma:** Öğrenciler üçer kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup hayali bir ya da daha çok kahraman yaratsın ve bu hayali kahramanlar için geçmişte herhangi bir yer ve dönemde geçen bir macera kurgulasın. Belirlenecek tarihi dönem taş devri de olabilir, 18. Yüzyılda İstanbul da. Bakalım gruplar o dönemleri nasıl hayal edecek; hayallerinde ne kadar özgür olabilecekler ve bunu nasıl yazılı anlatacaklar?
- **Mektup:** Herkes istediği bir roman kahramanına onunla ya da romanla ilgili düşüncelerini ya da duygularını paylaşmak üzere bir mektup yazsın. Mektuplar sınıfta okunurken romanın adı verilmesin. Öğrenciler hangi romanın kahramanı olduğunu mektubun içeriğinden çıkarmaya çalışsın. Bakalım kimler kitaplara daha yakın?
- **Okuma:** Kamo'nun en sevdiği "Uğultulu Tepeler" (Emily Bronte) romanını araştırın; konu, üslup, karakterler ve dönem özellikleri gibi yönlerden inceleyin ve sınıfça tartışın. Kamo bu romanı neden seviyor, anlamaya çalışın.
- **Karikatür:** Herkes öykülerdeki karakterlerden istediği birinin kişiliğini yansıtacak biçimde karikatürünü yapsın. Ortaya çıkan portreler "Delidolu Arkadaşım Portreleri" köşesinde sergilensin.
- **Yarışma:** Öğrenciler dörder kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup diğerlerine sormak üzere kitapla ilgili sorular hazırlasın. İlk turda birbirlerine ikişer soru sorsunlar. Sorulardan birini bile yanlış yanıtlayan grup elensin, doğru yanıt verenler ikinci tura yükselsin. Turlar tek grup kalana kadar sürsün. Kazanan grup üyeleri, sınıfça önceden hazırlanan "Kitap Kurdu Madalyası"na hak kazansın.